

Nahaja ob 4 zjutraj.
Stane celotno ... 130 K
mesečno ... 15
na razsed ... 300
na inozemstvo ... 400

Ogled na vrst nam vifine
zlaten (35 mm) ... 2 K
mal ogled do 30 mm
zlaten (35 mm) ... 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 10/2
Telefon št. 72

Upravišтво:

Sodna ulica št. 4
Telefon št. 38

Račun kr. pošt. šek. urada
št. 11.042

Minister Kukovec našim trgovcem in obrtnikom.

Ljubljana, 8. januarja.

Minister trgovine in industrije dr. Vekoslav Kukovec je danes govoril pred zbranimi zastopniki slovenske industrije, trgovine in obrti. Njegova izjava kaže, kako globoko in moderno pojmuje novi minister naloge svojega težkega urada. Zato podajamo njegov nagovor na tem mestu v obširnejšem izvleku.

Minister Kukovec je pozdravil zastopnike naše trgovine, velike in male obrti, povdarjajoč, da bo pred vsem označiti svoje načelne poglede na naše narodno gospodarsko življenje. Vsi delavci v upravnem organizmu države moramo najbolj gledati na to, da skušamo biti pred vsem in pri vsem, kar delamo, dobri socialni politiki. Tudi kot minister za trgovino in industrijo hočem ostati zvest načelom, ki sem jih skušal uveljavljati kot minister za socialno politiko. Pred zborom naših narodnih gospodarjev odločno povdarjam, da nočem biti minister trgovcev, industrijalcev in obrtnikov, temveč minister za varen del našega narodnega gospodarstva, ki se bo blagotono za narod razvijal le v skladu z našo državno in splošno socialno politiko. Naj tudi jasno povem, da vlada z ozirom na opravičene interese najširših ljudskih slojev nikakor ne more v polni meri uveljavljati načelo umetne zaščite posameznih gospodarskih eksistenc. Načelo svobode prometa prihaja čim bolj se oddaljuje od vojne in vojnih razmer, tem bolj do veljave. Vem, da je to tudi vaše stališče in da želite v prvi vrsti odpraviti ovr slobodnega razvoja trgovine in obrti. Tu nas čaka brez dvoma največ dela. To delo hočem vršiti v tesni dotiki s prizadetimi gospodarskimi krogi. Hvaležen sem Hrvatoma za koristne nasvete, ki so mi jih dali na sestanku v Zagrebu. Danes hočem čuti Vas Slovence, morebiti že jutri se bom v Beogradu posvetoval s srbskimi vašimi tovariši.

Moj načrt je ta, da ministristvo trgovine te stike vzdrži v bodoče trajno, ker se zavedam, da je le vzajemno delo uspešno. Premišljena in organizirana samopomoč je glavno zdravilo, državna oblast bode v govtovih mejah podpirala to samopomoč. Da sem se odločil prevzeti ministristvo trgovine in industrije, merodajno mi je bilo spoznanje, da bi se dalo iz te strani odpraviti mnoge trenutne ovire razvoja našega narodnega gospodarstva. Zadoščenje mi bode, če se to našim združenim naporom posreči, kar trdno upam. Meni pa pri posvetovanju z Vami ni ustrezno samo z dokazovanjem, da so pri nas obile težave, ker tako daleč smo vsi, da jih večinoma poznamo. Vaše sodelovanje pri sanaciji ima pomen le, v kolikor greste vladati na roko s stvarnimi jasnimi podatki, dokazi in načrti. Prihranimo si deklaracije o tem, da se ne da prenesti nikakšen davek, nikakšna carina, nikakšna taksa, nikakšna prevoznina, ampak ostanimo resni. Pokažite mi le pot, po kateri odpra-

vimo glavne nedostatke in odpravili jih bomo. Sedanja vlada je tako sestavljena, da imam tozadevno dobre upe. Ne opirajmo pa nikdar z neresnico, ki ima kratke noge, in s pretiravanji, ki kompromitirajo vsako delo za zboljšanje.

Delo na gospodarskem polju bode najprej zblížalo vse dele države, tudi politično saj slabo stanje trgovine in obrti boli celo državo in uspehi isie pride celoti v prid. Zato je vsa država živahno interesirana n. pr. na ureditvi trgovskih odnosov z inostranstvom. Čim dalje pogostejše se oglašajo sosedne države, da bi sklepane take, vsaj začasne pogodbe z nami, Čehi, Avstrijci, Nemci, Italijani, Francozi. Seveda prihaja vsak v prvi vrsti zaradi sebe. In velike opreznosti nam treba, saj bi marsikdo rad postopal z našo državo kot ne bode dobro došla in nam je potrebna svoboda kretanja na to smer, da kako kolonijo, glede drugih pa vemo iz predvojnih časov, da so s svojim velikim gospodarskim angažmanom pri nas postali nevarni politični svobodi našega in drugih narodov. Vendar pa osamljeni ne smemo in ne moremo ostati, ker vsled razmer še dolgo časa pri nas v mnogih strokah ne bode mogoča produkcija vsakdanjih in drugih potrebščin pod tako ugodnimi pogoji kakor pri sosedih, kjer je takorekoč sama posebi odpisana od stroškov produkcije vsa investicija, obstoječa tamkaj že iz predvojne dobe.

Najboljše sestavljeni dogovori nam seveda malo koristijo nasproti sosedom, ki sami kličejo pokridi, da se sanirajo. Pri vsaki pogodbi pridemo tudi v položaj, da nasproti obljubljenim koncesijam, ki jih rabimo, moramo dati protikoncesijo, ki so pa zopet težko breme n. pr. naši industriji, ki dela pod težjimi pogoji. Z ozirom na promet z bližnjo Italijo treba nam bode misliti na zaščito domače produkcije, četudi nam pridemo kar najprej v živahen trgovski promet s širokim svetom.

Ne more nam Slovencem biti koristno, da v dobi teh velikih priprav za stike z ostalimi svetom svojijo slovenske politične stranke pasivno ob strani. Edino demokratska stranka, ki je iz Slovenije dobila sicer malo poslancev, ponudila je Slovencem zastopstvo v vladi, ker bi sicer Slovenci sploh ne prišli v poštve. Samo ob sebi se razume, da se jaz smem tem manj smatrati le zastopnikom Slovencev, ampak mi mora biti interes vseh delov naroda pred očmi v mojem poslu kot ministra trgovine. Kar bode se pa v povzdigo trgovine in industrije zgodilo, koristno bi pa naj bilo samo ob sebi šlo Slovencem, katerih bodočnost je z bodočnostjo dobrih trgovskih odnosov znotraj in zunaj države v neločljivi zvezi. Naša trgovsko-obrtna zbornica in druge organizacije naj razumejo v polni meri svojo časno dolžnost v tem času. Moja želja je, da se kar najživlje udeležujejo dela za gospodarsko povzdigo in napredek.

Zagreb, 8. jan. (Izv.) Danes sta odpotovala v Prago tukajšnja vseučiliška profesorja dr. Radonič in dr. Šišić, da izročita predsedniku češke republike Masaryku diplomu častnega doktorata zagrebske filozofske fakultete. Diploma je bila izdelana v zagrebski umetniški šoli.

Zagreb, 8. januarja. (Izv.) Tukajšnje pevsko društvo „Mladost“ je odpotovalo danes opoldne na koncertno turnejo na Poljsko. Zbor šteje 60 pevcev. Z njim potuje tudi zagrebski poljski generalni konzul.

Sarajevo, 8. jan. Včeraj popoldne je regent s svojimi spremstvom dopel v Ilidže. Regent je v prvi vrsti prišel zaradi Jova, vendar pa bo nekaj časa bival tudi v raznih mestih province. Verjetno je, da bo posetil tudi Dalmacijo, in sicer Split in Dubrovnik.

Zagreb, 8. jan. (Izv.) Tukajšnja podružnica Udruženja jugoslovanskih glasbenikov je vložila protest proti nameravanemu obdačenju glasovirjev, ki bi bilo škodljivo za našo umetnost.

Konec trboveljske stavke?

Ljubljana, 8. jan. Kakor čujemo, je vprašanje rudarske stavke stopilo v odločilen štadij. Na podlagi instrukcij, ki jih je včeraj prinesel poslanec ministra za socialno politiko inšpektor Lotrič, je vlada sporočila trboveljski družbi ponovne zahteve, ki naj omogočijo zaključenje štrajka. Pri trboveljski družbi so se danes ves dan do poznega večera vršila posvetovanja, ki so se kakor izvevmo, končala s tem, da se je družba načelno podvrgla zahtevi vlade.

Proslava aneksije na Reki.

Zader, 8. jan. Dne 5. t. m. je bila tukaj svečano proglašena aneksija mesta po Italiji. Mesto je bilo okrašeno z zastavami. V stolnici se je pel „Te deum“. Svečanost je potekla mirno, dasi so se bali neredov od dobrovoljcev, ki so se vrnili iz Jakina. V ječi so pridržali le one dobrovoljce, ki so skušali pobuniti moštvo vojne ladje „Marsala“.

Položaj na Irskem

London, 8. jan. Po uradnih izkazih je bilo leta 1920 na Irskem 192 policistov in 54 vojakov ubitih, 263 policistov in 122 vojakov pa ranjenih.

Dublin, 8. jan. V kraju Cambough, okraj Armagh, so bili policisti napadeni iz zasede, pri čemer so bili trije ranjeni. Kraj Cambough je zasedlo vojaštvo. V vseh onih irskih okrajih, kjer so se izvršili napadi na poštne kurirje, se je ukinila redna poštna služba.

Buna v Ukrajini

Dunaj, 8. jan. Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Lvova: Vojno stanje med ukrajinskim ljudstvom in sovjetskimi četami v Ukrajini se razširja. Ko je bila uničena 41. sovjetska divizija, so se uporniki polastili ozemlja južno od Odesa in Nikolajeva ter prodirajo proti Odesi. Zasedli so Jelizavetgrad in korakajo sedaj proti Kijevu.

Dunaj, 8. jan. Ukrajinski tiskovni urad javlja, da so po poročilu petrograjske „Pravde“ komunisti pri volitvah v nadzorovalne svete tovarnen in industrijskih organizacij popolnoma pogoreli, nele v Petrogradu samem, temveč tudi zunaj.

Sestanek ruske konstituyente v Parizu.

Pariz, 8. januarja. (Izv.) Danes bo otvorjena v palači Renaissance Française skupščina članov ruske konstituyente, ki je bila izvoljena meseca decembra leta 1917. V tej konstituenti je bilo, kakor znano, 15 kadetov, 400 revolucionarnih socializmov, 115 boljševikov in nekaj menjševikov. Njena edina seja se je vršila dne 16. januarja 1918. nakar je bila konstituenta od boljševikov razglašena. Sedanje zborovanje konstituyente v Parizu bo trajalo 4—5 dni in se je bo udeležilo okoli 40 članov. Člani stare caristične dume in člani bivšega carskega državnega sveta bodo istočasno zborovali v palači ruskega veleposlanstva. Razpravljalo se bo predvsem o sredstvih in središčih za pobljanje boljševizma. Zborovanje konstituyente v Parizu je sklical nekdanji ministri predsednik Kerenski. Kakor poroča „Journal“, se bo razven zastopnikov starih revolucionarnih socializmov udeležilo zborovanja pariške konstituyente tudi več odličnih članov stare dume, med njimi Miljukov in Maklakov. Cereteli in Skobelejev nista bila povabljeni. Predsedoval bo konstituenti revolucionarni socialist Černov.

Ženeva, 8. januarja. (Izv.) Tvrška Schneider in Crenzot je ustanovila v Montcheninu les Mines nove tvornice, ki obsegajo železolitarno, modelsko mizarstvo, plavže in cementne tvornice. Ozemlje obsega okoli 400.000 kvadratnih metrov.

Podrobnosti se bodo tekom jutrišnjega dne ugotovile. Izveščeni smo, da so odpravljene vse glavne težkoče, ki so dosedaj ovirale obnovev del in da so merodajni krogi uverjeni, da bo v ponedeljek nastopilo delavstvo delo v vseh rudnikih. Trboveljska družba zavzema stališče, da poviškov brez podražanja premoaga ne prenese. Ministristvo je določilo posebno komisijo, ki bo to vprašanje študirala in rešila.

Trumbić daje Radiću dobre nasvete.

Zagreb, 8. januarja. (Izv.) Sinoči je prispel semkaj dr. Ante Trumbić in se nastanil pri predsedniku demokratske stranke, Milanu Krešiću. Dopoldne je sprejemal politične obiske, popoldne pa se je udeležil konference z Radićevim seljačko stranko.

Zagreb, 8. januarja. (Izv.) Konferenca Radićevе stranke se je udeležil doktor Trumbić skupno z zastopniki bosanske težake stranke. Trumbića sta pripeljala na konferenco poslanca Kovačević in Kežman. Konferenci je predsedoval Radić, ki je pozdravil doktor Trumbića kot poslanskega tovariša in Hrvat ter mu izrekel zaupanje za njegovo dosedanje delovanje. Kakor prvi sestanek dne 23. decembra, tako smatra današnje posvetovanje samo za izmenno misli. Dr. Trumbić je nato v svojih izjavah naglašal, da je ravno kot Hrvat med vojno kakor tudi na mirovni konferenci v Parizu deloval za ustvaritev sedanje enotne države, ker je zemljepisni položaj troimenega naroda tak, da posamezne plemenske državne tvorbe ne bi mogle obstajati. Država mora biti enotna, ako se hoče ohraniti obstoj. Zato je neobhodno potrebno sodelovanje vseh strank v konstituenti. Abstinencia ni nikako delovanje. Dr. Trumbić je nasvetoval seljački stranki, naj gre v konstituento brez pogojno. Pravice, da pobija zlo, ji ne odvzame nikdo. Vsakdo tudi prizna, da je država po ogromni večini poljedelska in da se morajo merodajni krogi zato v prvi vrsti zavzeti za interese kmetijskega naroda, ki more imeti tudi vpliv na vladna poslovanja. Radić je nato odgovoril, da ni bil nikdar za abstinenco, in principijelno tudi ni proti beograjski politiki, niti proti Srbom, ki jih smatra za svoje brate. Njegova stranka le radi tega ni šla v konstituento, ker ji to onemogočuje poslovnik, ki negira svobodno delovanje. Tudi se vlada poslužuje samo nasilja in njegovi poslanci niso sigurni, da jih vlada do tega dne ne izjane iz konstituyente. Proti taki vladi postavlja on narodno voljo, ki jo je treba spoštovati. Sedanja ustava je usiljena in je potrebna nova, ki bo plod sporazumnega dela. Dr. Trumbić je nato še enkrat konstatiral, da je konstituenta edino primerni kraj za priitžbe seljačke stranke, in je zato nasvetoval Radićevim poslancom ponovno, naj gredo v konstituento. Po Trumbićevim odhodu so se nadaljevale razprave o notranjih strankinih razmerah.

Anglija in Rusija
London, 8. jan. Kemalisti nameravajo z onimi četami, ki so jih umaknili z armenske fronte, znova napasti Smirno. Orška je vpoklicala pod orožje letnika 1920 in 1921.
London, 8. jan. Sir Robert Horne, predsednik trgovskega urada, je izjavil v nekem razgovoru: Vzpostavitev trgovine z Rusijo in udeležba Amerike pri vzpostavitvi evropskih držav, ki so med vojno trpele, sta najvažnejša pogoja za okrevanje svetovnega gospodarstva. Do saniranja svetovnih razmer bi privedel angleški predlog, da Amerika Angliji odpusti njene dolgove, dočim Anglija bi svojim dolžnikom storila isto.

Dunaj, 8. januarja. (Izv.) Za ravnatelja tukajšnjega Burgtheatra je bil imenovan znani pesnik Ant. Wildgans.

Politični horoskopi

Ljubljana, 8. januarja. Med pravoslavni božičnimi prazniki počiva tudi politično delo v Beogradu. Vprašanje vstopa muslimanov je ostalo še kot nerešeno na dnevnem redu, čeprav je bil med Pašićem in muslimanskimi voditelji že dosežen načelni sporazum. Pasiviteta zemljoradnikov je tudi podžgala nekatere grupe, ki vsled svoje taktike v konstituenti pri sestavi vlade niso mogle priti v poštve. Zlasti klerikalci silno budno pazijo, kje bi se pojavila kakšna politična težkoča, bi jim zopet odprla vrata v kabinet. Klerikalni listi so zato posebno pridno na delu predstaviti položaj kot zelo labilen. Pa tudi drugi listi so se vrgli na razne kombinacije. Tako smatra zagrebski „Večer“, da je težkoše politične situacije sedaj, ko se nahaja minister Pribečević pri svoji rodbini, preneseno v Zagreb. Pribečević da je imel danes konferenco, v kateri je „sondiral položaj, ako postane minister notranjih zadev“. V tem slučaju da bi prišel za bana Tomljenović ali pa Lukinić. Radikalci da so absolutno protitemu aranžmanu in Protić bi izstopil iz stranke ter potegnil večino radikalnega kluba za seboj. Protić hoče sploh na vsak način vreti Pašićevu vlado. O razpoloženju med muslimani, pravi „Večer“, da je večina proti takojšnjevstopu v vlado, češ, da se mora prej izvesti skupno nastopanje s hrvatskimi strankami. V Zagrebu se nahajajo delegati muslimanov, ki so popoldne baje prisostvovali tudi konferenci Radićevе stranke. „Novosti“ poročajo iz Beograda, da bo vlada pospešila pogajanja z muslimani, ker hoče do 12. januarja vsakega imeti večino ustavotvorne skupščine zasigurano. „Narodna Politika“ že vidi krizo vlade „na vrhuncu“ ter pravi: Zdi se, da se bodo pogajanja z ostalimi strankami za vstop v vlado zavlekla, ker ni ena izmed strank, ki so sedaj zunaj vlade, ne kaže volje za vstop. Muslimani se držijo zelo rezervirano in smatra se, da radi ustavnega vprašanja sploh ne bodo šli v vlado. Ako se situacija ne razbistri do srede, preti nova kriza, ker vlada neče stopiti pred konstituento, v kateri nima večine.

Odhod dr. Krstelja iz dalmatinske vlade.

Split, 8. januarja. Dosedanji deželni predsednik dr. Krstelj je izročil poše podpredsedniku deželne vlade ter se poslovil od uradništva. Nato je bil klerikalcu Lozovini izročen dekret o imenovanju za poverjenika prosvete. Izvršitev tega dekreta je dr. Krstelj iz važnih državnih razlogov zadrževal.

Split, 8. januarja. Povodom odstopa dr. Krstelja iz vlade, pišejo listi zelo simpatično o njegovem delovanju za prvih burnih časov, ko je bil položaj v Dalmaciji zelo težak ter so Italijani zahtevali vse mogoče, da bi lahko zasedli še neokupirane dele Dalmacije.

Praga, 7. jan. „Tribuna“ doznava, da je naprosil predsednik Masaryk socialno-demokratsko in narodno-socialistično stranko, naj mu prijavita primerno število delavcev kot zastopnike, s katerimi bi od časa do časa diskutiral o najaktualnejših socialnih, gospodarskih, kulturnih in splošno-političnih vprašanjih.

Atene, 8. januarja. (Izv.) V noči od 5. na 6. januarja je bil umorjen predsednik vojnega sodišča za časa venizelistične vlade. Morilci so izginili brez sledu.

London, 7. jan. Po vestih iz Carigrada se peča ruska vlada z mislijo, da bi svojemu ozemlju priklopila Perzijo.

Rim, 7. jan. V Rimu je umrl nagle smrti bivši minister Augusto Ciuffelli, prvi civilni guverner Julijske Benečije.

Berlin, 8. januarja. (Izv.) „Kurier Poljski“ javlja, da izkazuje poljski državni proračun za leto 1921. 20 milijard dohodkov in 100 milijard poljskih mark izdatkov.

Berlin, 8. januarja. (Izv.) Socijalistični kongres v Luksenburgu, ki se ga je udeležila tudi Klara Zetkin, se je izrekel za vstop v moskovsko tretjo internacionalo s pridržki.

Gospodarska konferenca v Ljubljani.

Ljubljana, 8. januarja 1921.

V veliki dvorani "Trgovske in obrtne zbornice" v Ljubljani so se zbrali danes dopoldne predstavniki našega trgovskega, obrtniškega in industrijskega sveta, da izjavijo ministru trgovine dr. Vekoslavu Kavcovi svoje želje in ga informirajo o stanju naše obrti, trgovine in industrije. Namen tega sestanka je bil, da se izmenjajo misli, da dobi ministarstvo trgovine pri reševanju važnih vprašanj, ki ga čakajo v bližnji dobi, informacije od prizadetih krogov. Sestanek, ki je bil jako mnogobrojno obiskan je otvoril predsednik trgovske in obrtne zbornice g. Ivan Knez, ki je pozdravil ministra dr. Kavcova in v kratkih besedah razložil situacijo slovenskega trgovca. Burno pozdravljen se je zahvalil minister Kavcovec za pozdrav ter je nato v veleznačnem govoru pojasnil navzočim svoje stališče kot ministra trgovine in industrije. Govor objavljam na drugem mestu.

Ministrovim izvajanjem je sledilo splošno odobravanje. Naro je spregovoril g. Dragotin Hribar nekaj besed, s katerimi je tudi tokrat dokazal, da mu neostaja potrebnega takta, da bi mogel uspešno zastopati in varovati interese tako ugledne korporacije, kakršna je "Zveza slov. industrijalcev". To je tembolj obžalovati, ker bi bila sicer "Zveza industrijalcev" poklicana, da aktivneje sodeluje pri važnih pripravljanih delih za obnovo našega normalnega gospodarskega življenja.

Želje slovenskega trgovstva.

V imenu Zveze trgovskih gremijev je dal g. Ivan Jelčič mlajši izraza zadovoljstva in zahvalil, da je g. ministar prišel osebno se informirati o težnjah slovenskega trgovskega stanu.

Govornik je najprej poudaril važnost *spopolnitve prometnih zvez*. Koževsko-brodsko železnica je za Slovenijo življensko vprašanje; brez nje propade Ljubljana. Načrti so gotovi, treba je le zagotoviti udeležbo države. Skoraj enako važna je zveza Prekmurja in Hrvatske doline z Ormožem, ki bo dva bogata okrožja zopet pritegnila v gospodarski razvoj države. Za razširjenje zvez z našim zahedjem je potrebna izpeljava železnice Rogatec-Krapina.

Obširno se peča govornik z vprašanjem *carinske administracije*. Sklepi interministerialne carinske komisije se niso izvršili. V Mariboru in Ljubljani je treba znatno pomočiti osebe in imenovati najmanj še po šest revizorjev. Mesto delegata generalne direktije carine naj se uredi pri finančni delegaciji carinski inspektorat ali carinsko ravateljstvo, ki bi imelo kompetenco tudi za manipulative zadeve. Stavbo carinskih skladišč, za kar so nalogi že izdani, bi trebalo pospešiti. Važno je, da se izdajo olajševalni predpisi za ambelažni, reparaturni in predelovalni promet. Opozorjati je zlasti na vračanje sodov iz Avstrije, katerih tam teži preko tri tisoč.

Kot trgovec naglašava govornik pomembnost *razvoja naše industrije* ter se izjavlja za razširjenje srbskega zakona za podpomaganje domače industrije iz l. 1893 tudi na naše kraje. Industrija danes nima dovolj sirovina, država mora, da ni gre pri nabavi bolj kakor sedaj na roko. Potrebni so krediti, zlasti tudi za nove stroje domače industrije: igračarske, usnjarske, papirne galanterije, keramične in metalniške industrije.

Slovenska industrija in obrt uamernaj privedi letos v Ljubljani *velikemu vzorcu*, ki naj pripomore zblizanju gospodarskih krogov Jugoslavije. Ministrstvo trgovine naj bi to namerno gumno in moralno podpiralo. Ljubljana je končno dobila slovensko trgovsko akademijo, ki pa je še brez lastnega poslojja. Govornik apelira na ministra, naj omogoči, da se še letos položi temelj za zgradbo lastnega akademijskega poslojja. Razmerje trgovstva napram združništvu je postalo jako napeto. Trgovina mora plačevati veli-

ke davke, združništvo pa uživa znatne olajšave. Prosto konkurenco združništva trgovstvo priznava, protekcionistični sistem pa odklanja. Pri likvidaciji devizne centrale in centralne uprave, opozarja gospod Jelčič na izplačilo kurznihih diferenc, od katerih bi odpadlo na Slovenijo pet do šest milijonov kron. Govornik se izjavlja proti monopolu, zlasti proti sladkornemu monopolu. Dovolj se naj prosta konkurenca proti plačanju monopolne take. V Sloveniji obstoječa prepoved ločenja opojnih pijač naj se razveljavi. Obiljčna revizija uvozne prepovedi naj se čimprej izvrši. Državni gospodarski svet naj se reorganizira. Vanj naj se pozove tudi Zveza trgovskih gremijev. Vpostavlja se naj zopet celinske komisije za odmerjenje davkov. Male kroge interese pred vsem likvidacija dvajsetodstotnega prisilnega posojila, zamenjava drobiža in prenos poštno-čekovne imovine iz Avstrije. Za trgovski promet bi bilo velike važnosti, da se ustanovi enoten čekovni urad. Kot glavna naloga najbližje bodočnosti se zdi govorniku *nacionalizacija tujih podjetij*, prenos njih sedežev v Jugoslavijo in odprava sekvestrov. Končno opozarja na potrebo izdajanja konzularnih poročil, na organizacijo izseljevanja, svati pred rastočo inflacijo dinarjev ter ponavlja znano stališče o valutnem vprašanju. Povdarjajoč potrebo čimprejše izpolnitve trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani prosi govornik ministra, da posveti vsem tem vprašanjem svojo posebno pozornost.

Na izvajanja g. Jelčiča je odgovarjal minister Kavcovec, da je večina teh vprašanj v tesni zvezi z našimi finančnimi vprašanji, da se bo dalo marsikaj doseči, zlasti če bo po zahtevi demokratske stranke finančno ministrstvo poluglavo še večjo pazljivost na spoznavanje razmer vraznih krajihih držav. Kar se tiče ukinitve sekvestrov, je izjavil minister, da je to vprašanje precej težko, ker so avstrijske zahteve pretrpane. Glede depozitov stoji Avstrija na stališču, da se naj izplačajo v valuti dolžnika, kar pa ne odgovarja doletom mirovne pogodbe.

Za interese naših obrtnikov.

V imenu zveze obrtnih združenj je izrekel Engelbert Franceti željo, da posteti vlada kar največ pozornosti zahtevam obrtniškega stanu; predvsem pa je priporočal, da se ukažejo moderni obrtni red z obrtniških komorami. Izrazil je svoje pomisleke proti novemu zakonu o delavskem zavarovanju, ki nalaga delodajalcem preveliko bremena.

Minister Kavcovec je odgovoril, da se mora rešiti obrtniško vprašanje v najkrajšem času in da namerava kar najprej sklicati v Beogradu anketo, ki bo podala načrt za skupno zakonodajstvo v obrti. Kar se tiče novega zakona o delavskem zavarovanju, je nove regulacije prispevkov za bolniško zavarovanje narekovala socijalna potreba. Ako pa se pokaže, da so hveznosti delodajalcev prevelike, se bo že našel kak modus, da se to vprašanje reši tudi za obrtnike povoljno. Minister je poudarjal, da nam je treba pred vsem skupnega pozitivnega dela.

Svetnik trgovske in obrtne zbornice, g. Perdan, je opozarjal ministra na neopravičen sistem teje komisije za odmero davkov.

Poverjenik za socijalno skrb g. Adolf Ribnikar, je pretresal stagnacijo v naši industriji in obrazložil socijalno najhujšo njeno posledico: vedno marajočja brezdelnost in delavska beda. Mnogo je krivde na naši carinski politiki, ki s svojimi izvoznimi in uvoznimi tarifami, otežkoča razvitik naše industrije a pomaga tujim konkurentom. Prosil je ministra, da naj v tem oriru skliče v Beogradu anketo, ki bi pretresala ta vprašanja in rešila ta, ne samo za industrijo, ampak za ves gospodarski in socijalni položaj naše države, velevažen problem.

Nato je minister sprejel še zastopnike raznih stanovskih organizacij, ki so mu predložile memorande o svojih težnjah, mu podali informacije in izrazili svoje želje.

jevič izjavlja v beogradskih listih, da je v sled nesoglasja v raznih načelnih vprašanjih in radi taktike republikanske stranke izstopil iz glavnega odbora republikanske demokratske stranke.

Delavsko vprašanje. V ministarstvu za socijalno politiko so se dne 11. vršile važne konference, kjer se je v prvi vrsti razpravljalo vprašanje o ekonomskem položaju delavstva kakor tudi o načelih, po katerih bi bilo mogoče najvišjeje rešiti delavsko vprašanje paralelno z državno akcijo proti protidržavnim elementom. Pri

konferenci so bili prisotni zastopniki vseh zainteresiranih ministrstev.

Obširne volitve v Beogradu se vrše, kakor se poroča iz Beograda dne 15. februarja t. l. Sporazumi med demokratsko in radikalno stranko je načelno gotov, sedaj bo imenovala se vsaka stranka svoje kandidate. Po doseženem sporazumu dobe radikaleci župana, a demokrateci podžupana; istotako je določeno, da v predsedstvo občinske uprave kandidirajo samo nove osebe.

Po reški komediji. "Ide-Nazic" prinaša oster napad na angleško in francosko vlado, ki so baje naredile na rimsko vlado presijo, da izvrši takoj določbe rapalske pogodbe, ker bi sicer vlade v Parizu in Londonu morale odobriti Jugoslaviji, da izvede to, kar je storila Italija. Tudi so baje v Londonu in Parizu svetovali rimski vladi, da konča sporazumno z Jugoslavijo reško vprašanje, čenur pa rimska vlada ni hotela ngoditi in je raje sama prevzela nalogo, da preliva bratsko kri. Pariški "Excelsior", ki poroča o teh napadih, pravi, da se gre tu samo za manever italijanske vlade, ki bi rada zvalila odgovornost za prelo italijanski kri na zaveznike.

D'Annunzio ostane na Reki. Iz Opatije poročajo, da je d'Annunzio sklenil, da ostane na Reki do volitev v reško konstituinto, ki se vrše dne 28. februarja. Živel bo kot zasebnik in se ne bo vmešaval v javno življenje. Blokadu Reke še vedno izvajajo italijanske čete, dokler ne bodo izpolnjene vse določbe rapalske pogodbe. Italijanski žandarmerija in reška milica vrše varnostno službo, red je popoln, par postulov fašistov, ki so vznemirjali autonomaše, je policija energično zadušila.

Prosveča. Narodno gledališče.

Drama: Nedelja, 9. jan.: Dickens: Cyrček za pečko. Izven. Ponedeljek, 10. jan.: Strindberg: Smrti ples I. Red C. Opet: Nedelja, 9. jan.: Nedbal: Od bujke do bujke (otroška predstava). Izven. Ponedeljek, 10. jan.: Zaprt.

Predavanje o profesorju E. Denisu. Na čast spomina pokojnega profesorja E. Denisa, prireditelj konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani, dne 10. januarja ob 20. uri v dvorani univerze, deželni dvorec v I. nadstropju, slavnostno predavanje o življenju in delovanju tega velikega prijatelja Slovanov, katero bo imel v slovenskem jeziku gospod dr. Ivan Lah. Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani je čast vjudno vabiti vse prijatelje slovenske vzajemnosti k predavanju. Vstop prost.

Glashena Matice priredi dne 24. januarja 1921 v Unionski koncert. Na vsoporu so najnovejši proizvodi naših domačih glasbenih tvorcev. Zastopani so: Adamič, Juvanc, Lajovic, Pavlič, Prohazka, Ravnik in Škerjanc. Večina teh komposovcij je že izdala Glashena Matice, kar je pa rokopolj, jih izda v kratkem.

Gostovanje "Umetniškega gledališča" v Ljubljani. Prvi večer, dne 11. januarja "Strček Vanja", prizori iz selškega življenja v štirih slikah. Spisal Anton Pavlovič Čehov. S to dramo, ki je delu našega občinstva že znana, je doseglo "Umetniško gledališče" tudi v inozemstvu, zlasti v Berlinu, Pragi in na Dunaju, kjer je gostovalo leta 1906 velike uspehe. Drugi večer 12. I. "Jesenske gošči" Sergučeva. "Umetniško gledališče" je uprizorilo to dramo v sezoni 1914/15. Nato so je vzela vsa večja ruska gledališča. Tretji večer, dne 13. januarja "Literarno-umetniški večer". Spored: I. del. Inscinirane povesti A. P. Čehova: "Dobri konci", "Pozabili" in "Kiringija". II. del. Scena iz tragedije "Smrt Ivana Groznega", izjava V. I. Kačalov in inscinirana povest Manpessanta "Pristan". III. del. Komedija Jacka Londona "Nenavna ženska", pesmi Aleksandra Puškina (recitira C. L. Knipper-Cehova) in govora Bruta in Antonila v Shakespearovi tragediji "Julij Cezar" (recitira V. I. Kačalov).

Iz gledališke pisarne. Zaradi gostovanja "Umetniškega gledališča" ostane dne 11. 12. in 13. t. m. dramsko gledališče zaprt. Predstava "Smrti ples" II del, red C, se vsled tega preloži na petek dne 14. t. m.

Sokolski vestnik.

sv. Telovadno društvo Sokol v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 23. januarja 1921 ob devetih zjutraj v telovadnici v Narodnem domu z dnevnim redom: 1.) Citanje zapiskov zadnjega izrednega občnega zbora. 2.) poročila funkcionarjev. 3.) volitev novega odbora. 4.) slučajnosti. Informativni sestanki članov in članic bo v četrtek dne 20. januarja t.

ob osem uri zvečer na galeriji telovadnice. Odbor.

sv. Priprave za sokolski zlet v Osijek. Za bodoči pokrajinski sokolski zlet, ki se bo vršil letos meseca julija v Osijeku in ki bo trajal tri dni, se delajo velike priprave. Pretečno nedeljo je bil izvoljen velik odbor, ki je že prišel s pripravljalnimi deli.

Sokolski Olsnik — glasilo jugoslovenskega Sokolskega Saveza. Ravno kar je izšla prva številka tega sokolskega glasila, ki vsebuje s tem v tretje leto. Vsebina je sledeča: 1.) Pozdrav vsem bratom in sestram. 2.) Savez Češkoslovačog-Jugoslovenskog Sokolstva. 3.) O konačnem uredjenju Sokolstva. 4.) Poročila starešinstva Saveza. 5.) Poročila posameznih žup. 6.) Iz uprave. Pozivljamo vse brate in sestre, da obnove takoj naročino, oziroma se naroče na list, ki je prepotreben za vsakega Sokola, ki hoče biti informiran o stanju naše organizacije. Mnogo bratov in sester pogrešamo še med naročniki. Opozorjamo zlasti na to, da ima ta letnik tehnično prilogo, ki jo urejuje br. dr. V. Murlik in ki začne redno izhajati s 1. marcem, ker izide v januarju in februarju proste vaje članstva in članic za leto 1921. Sokolski Glasnik se naroča pri upravnistvu v Zagrebu, Senolna ulica 17/11, ali pa pri Jugoslovenskem Sokolskem Savezu v Ljubljani, Narodni dom ter stane letno K 50. s tehnično prilogo K 70. Prva in drugo številko smo poslali nekaterim bratom na ogled in ako je ne vrnejo, smatramo, da se naroče na list. JSS.

Sokolski list za naročaje. Prva številka tega lista izide okoli 15. januarja ter bo nadalje izhajal 15. vsakega meseca. Z novim letom se list razširi po več državi. Naročnina stane K 36. Bratje in sestre, naročite list, ki je prepotreben za našo mladino, potreben pa tudi za vaditelje naraščajo. List se naroča pri upravnistvu Sokolice, Ljubljana, Učiteljska tiskarna.

Sokolski koledar za leto 1921. Društva naj takoj naroče po več iztisov koledarja, ki ga naj potem razširjajo med članstvom.

Domače vesti.

Ljubljana, 8. januarja.

Imenovanja v carinski službi. Za upravne carinarne so imenovani: v Mariboru Dušan Obradović, podšef direktije carin; na Jesenicah Josip Škofec, carnik; v Murski Soboti Alojzij Pipa, upravnik v Hodožu; v Koprivnici Stanoje Spasić, upravnik v Bohinjski Bistrici.

Novi odvzemniki. Odvzemniška zbornica v Ljubljani razglašja, da so vpisani v tujakalni imenik odvzemnikov gg. dr. Josip Goljčević s sedežem v Murski Soboti, dr. Josip Flego s sedežem v Kočevju in dr. Otton Štanke s sedežem v Mariboru.

Razpisane službe. Pri okrajnem gozdnem nadzornistvu v Ljubljani je razpisano mesto pomočnega mož v 10. činovnem razredu, na delki meščanski šoli v Piliu pa mesto strokovnega učitelja za II. skupino.

Vsem članom in prijateljem "Jugoslovenske Matice". Položnice Jugoslovenske Matice se dobe brezplačno pri vseh poštnih uradnih brez izjeme. Kadar pošljate naročnino, kadar pošljate prispevke, poslužite se položnic! Nabirajte za "Jugoslovensko Matico".

Evazna acija logaških krajev. Iz Logatca nam poročajo: Italijani so vse pripravili za evazno acijo nam po rapalski pogodbi priznanih logaških krajev. Dne 10. t. m. odidajo iz vseh krajev Logatec-Rakek italijanske čete, dne 12. pa zapuste Logatec carinski uradi kr se preselijo v Postojno. Neutrpijsko prebivalstvo željno pričakuje dreva, ko viorahajo naše čete.

Povratek v domovino. Po dvameščeni bivanju v Ameriki se je povrnil v domovino naš kipar Lj. Lj. Dolinar. V Ameriki je oboel.

Davčni ekssekutorji. Ministrstvo za finance je izdalo naredbo, ki odreja, da se po vseh pokrajinah kraljevine, razen v Srbiji in Crni gori, postavijo davčni ekssekutorji. Njih dolžnost je, da opravljajo izvršilni postopek pri pobiranju javnih davčin vseh vrst. Davčni ekssekutorji spadajo v kategorijo državnih poduradnikov, postavljajo pa jih delegat ministrstva za finance na podlagi razpisov v uradnih listih. Vpostavlja se zlasti dosluženi podčastniki vojske in mornarice, vojni invalidi, bivši orožniki, državni policijski in finančni stražniki, ki imajo neporečno službovanje.

Begunci se vračajo na Režo. Veliko število naših beguncev s Sušaka se je že vrnilo domov. V četrtek so se vrnili na Sušak profesorji in dijaki suške gimnazije in več uradnikov. V Zagrebu se nahaja še Gethardt, vodja rešili arhonomistov.

Sport in turistika.

(Vremenska poročila.)

12. Mojstrane. Zjutraj ob 7. uri — 4° C, ob 12. uri + 8° C, jasno, poti dobre. — Saninec ugoden. Snega na senčni strani do 70 cm, na solnični strani nekoliko manj. Sneg je podalci mehak; za smuko manj ugoden.

Z Blada. Zjutraj ob 7. uri — 5° C, suh mraz, brez megle, jasno, lahen veter od severa. Sankališče v Zaki se urejuje. Jezero v Zaki zamrznjeno; led dokaj gladek; debelina 12 cm. — Saninec ugoden. — Smuka ugodna. Sneg osrenjen. Teren v Zaki že jako zvožen. Na jezru v Zaki je bilo ob praznikih opažati mnogo občinstva, tako hujcev kot domačinov, ki so se izvršno zabavali z drsanjem po ledu in sankanjem na novozgrajenem sankališču.

st Vremensko poročilo iz Trilja 2 dne 6. t. m.: Zjutraj ob 7. uri — 4° C, vreme jasno, sankališče dobro uporabno (Ljubeljsko se urejuje), saninec in smuka ugodna, višina snega 56 cm.

st Vremensko poročilo iz Bohinja 2 dne 8. t. m. Ob 8. uri + 1° C, barometer 737 se dviga, mraz zopet pritiska, snega 53 cm, smuka in saninec prao ugodna. Sankališče je popolnoma popravljeno, nasipi idealno izvršeni. Udeležba smuškega tečaja je precej velika; sedaj 22 udeležencev, med njimi 12 dam.

S Planine pod Golico. Ob 7. uri zjutraj — 2½° C. Vreme jasno solčno. Sankališče: okrajna cesta Sv. Križ-Jesenice, dolga 5 km, že dokaj izvožena, spodnji del na več krajih odtašan. Na prvem delu saninec izvršen, ker je v senči. Snega 40 cm, v jutranjih urah osrenjen, čez dan močno južen. Za smuko manj ugoden. Golica je dostopna in se je v ponedeljek zopet pobečila. Obisk ob novem letu je bil zelo živahen.

st SK Ilirija objavlja: Člani nogometne sekcije, ki so dobili v uporabo klubovo opremo (čevlje, hlače itd.), jo imajo v dobrem stanju oddati v četrtek dne 13. t. m. ob 19. uri v sobi Sportne zveze v Narodnem domu klubovemu gospodarju.

Politične beležke

Krajnim organizacijam JDS. Krajne organizacije naj obveste vse svoje člane, da je sklenilo načelstvo JDS, da morajo biti v bodoče vse morebitne prošnje na strankino vodstvo predložene potom krajevnih organizacij. Tega pravila naj se dosledno drže tako organizacije, kakor posamezni prišastri stranke. — Načelstvo JDS. — Iz republikanske stranke. Vscutiščaj profesor dr. Branislav Petroni-

ni organizacijah našla vsota 700.000 kron. Iz tega se sklepa, da je bila v Zagrebu finančna centrala komunistične stranke, dočim je v Beogradu bila centrala politične akcije.

Očitki slovenski vladi. Sobotni „Jugoslavenski Lloyd“ polemizira z dopisom odseka za trgovino deželne vlade v Ljubljani, ki naglašajo, da nikakor ni res, da bi slovenska deželna vlada delala trgovcem in industrijalcem iz drugih pokrajin Jugoslavije v Sloveniji neprijetne, ampak da zahteva od njih samo to, kar zahteva tudi od domačin podjetnikov. „Jugoslavenski Lloyd“ navaja v odgovor razne odredbe in navedbe trgovskega odseka ljubljanske vlade in vztraja pri svoji prejšnji trditvi, da ljubljanska vlada naravnost preprečuje naselitev podjetij iz ostalih krajev države v Sloveniji.

20 dinarske novčanice se vzamejo iz prometa. Iz Beograda se nam poroča, da se stare srbske novčanice po 20 dinarjev v roku treh mesecev vzamejo iz prometa.

Božično streljanje v Beogradu prepovedano. Mestna uprava v Beogradu je letos običajno božično streljanje po ulicah strogo prepovedala. Vsakdo, ki bi se pregrešil proti tej naredbi, bo kaznovan in se mu zapleni tudi orožje.

Beograjskim revežem za Božič. Povodem pravoslavni božični praznik je beograjska občina nabrala za mestne reveže 180.006 dinarjev. Ta vsota se je razdelila med siromašne rodbine tako, da je vsak rodbinski oče prejel po 100 a vsak nadaljnji član rodbine po 50 dinarjev.

Prepovedani inozemski list. Minister za notranja dela je odzvel poštni debit bolgarskemu listu „Zarje“ in dunajskemu „Neues Wiener Tagblatt“, ker objavljata tendenciozna poročila, naperjena proti naši državi.

Ruski general postrlel svojo rodbino. „Boski glasnik“, list, ki je nedavno začel izhajati v Kotoru, poroča o grozni rodbinski drami, ki se je prigodila med begunci Wranglove armade. Na potu v Dalmacijo je neki ruski general v obupu nad svojo nesrečno domovino ustrelil najprej svojo ženo, potem svoji dve hčerki in dva sina, nazadnje pa je končal še svoje življenje.

Slovenska čitalnica v Mariboru. To je najstarejša mariborsko slovensko društvo, ki je bilo dosedaj pod klerikalnim vplivom, je na zadnjem običnem zboru, kateri se je vršil v petek, izvolilo nov odbor, in sicer: predsednik Ivan Kežar, tajnik profesor Heric, blaginjak in upravitelj Masten, odborniki pa Novak, Bračko, Jarh, dr. Lipold, profesor Voglar in dr. Reisman.

Mariborska mestna plinarja je včeraj popoldne ustavila obratovanje, ker so ji pošle še zadnje zaloge premoga.

Vprašanje šolstva v celjski okolišni občini smo imenovali že pod pokojno Avstrijo kulturni škandal. Šolski prostori namreč v nobenem oziru niso odgovarjali za tako veliko občino. Znano je, da je celjska okoliška občina že pred več kakor desetimi leti kupila prostore za zgradbo nove šole, kar pa so takratni nemški mogotci preprečili. Potem je sledila vojna. Toda po končanju vojne sta pretekli že dve leti, a vprašanje nove šole celjske okoliške občine še vedno ni rešeno. Deška javna šola se nahaja v skrajno nedostopnih prostorih, deklice pa počujejo šolske sestre v svoji šoli, ki je mnogo premajhna. Čudimo se, da se merodajni činitelji kljub temu še vedno ne ganejo. Pa menda ne čakajo, da je rešijo socialni demokrati, ki so dobili pri volitvah v konstituantno večino v občini.

Dijaška kuhinja v Celju je imela 4. t. m. občni zbor, ki je razpravljal pred vsem o ustanovitvi dijaškega doma. V kuhinji je dobivalo hrano 43 revnih dijakov. V preteklem letu so bile podpore zelo izdatne, iz česar je razvidno, da narod spoznava veliko važnost zavoda. Dosegle so namreč vsoto 53.290 kron, tako da ima kuhinja v letu 1920. okoli 36.000 kron pribitka in vrhu tega še za dijaški dom 76.359 kron premoženja.

Shod hišnih posestnikov v Celju. Iz Celja nam poročajo: Dne 30. decembra 1920 se je vršil pod predsedstvom g. A. Volavška v hotelu pri „Pošti“ mnogobrojno obiskano shod hišnih posestnikov iz Celja in okolice. Pokrajinsko zvezo društva hišnih posestnikov za Slovenijo je zastopal ne predsednik g. Ivan Frelin iz Ljubljane, ki je temeljito razpravljal o zakonu v varstvo najemnikov ter zlasti natanko razložil, koliko so poviški stanarin po tem zakonu dopustni. Potem je pojasnjeval vse po ljubljanski deželni vladi

izdane stanovanjske naredbe, ki so hišnim posestnikom vzele popolno svobodo razpolaganja s svojim imetjem. Končno je kazal na posledice, ki bodo nastale, če se ne bo v stanovanjske vprašanju pričelo s pravičnejšim postopanjem napram hišnim posestnikom. Hiše bodo ali razpadle ali pa prešle v roke neupravičenih bogatinov. Nato je društveni odbornik g. dr. J. Božič razpravljalo o krivicah, ki so se napravile hišnim posestnikom z izjemnimi navedbami. Vsi stanovi so mogli svoje življenjske razmere draginjskim prilikam primerno urediti, le stanje hišnih posestnikov se je silno poslabšalo. Pri tem so posebno krivično prizadete hišne posestnice vdove in razni obrtniki, ki so svoj kapital naložili v hišah kot starosino rento. Zahteval je izenačenje pravic z drugimi stanovi. Kritiziral je postopanje stanovanjskih komisij, katere nikoli ne zaslišajo poprej ni hišnega gospodarja, niti stranke, kateri se stanovanje odpove in ravno tako tudi ne onega, kateremu se stanovanje nakaže. Vse postopanje se torej vrši v nenavzočnosti in brez zaslišanja prizadetih. Obema govornikoma je sledilo živahno pritrjevanje in se jima je izrekla zahvala. Po raznih vprašanjih in pojasnitvah so zborovalci sklenili, da se sedanje najemništvo že z dne februarja t. l. primerno zvišajo in se je poslala v tem oziru primerna resolucija na deželno vlado v Ljubljani z zahtevo, da brezopojno stopi s tem dnem nova stanovanjska naredba in predlagano povišanje v veljavo. Končno se je še sklenilo Pokrajinski zvezi priporočiti, da prične nemudoma z izdajanjem svojega stanovskega glasila, katero si hočejo naročiti vsi hišni posestniki.

Poročil se je dne 4. t. m. g. Ferdo Pkeržnik, nadučitelj v Škalah z gospodinjco Maro Lazarjevo, profesorjevo hčerko iz Gorice. Naše čestitke.

Česka obec v Ljubljani žada vsake svete členstvo, jakož i vsechny Cechoslovaky v Ljubljani sldici, aby v počtu co nejhojnějšim dostavili se k přednášce, již konsulát Československé republiky v Ljubljani pořáda k uctění památky po zesnulém profesoru E. Denisovi dne 10. ledna 1921 ve dvoraně university, deželni dvorec I. poschodi, přesně o 20 hodině. Přednáška slovensky pan Dr. Ivan Lah. Vstup volný.

Seja ljubljanskega občinskega sveta. Redna seja občinskega sveta ljubljanskega se vrši prihodnji tork ob 17. uri. Na dnevnem redu je med drugim volitev predsednikov raznim občinskim odborom in svrhu izvedbe splošnega popisa vsega prebivalstva in domače živine ter županov dopis glede zvišanja draginjske doklade mestnim vpokojencem in vdovam mestnih uslužbencev. V tajni seji podelitev raznih ustanov in mestninskih podpor.

Tovarna na Jesenicah. Vodstvo tovarne na Jesenicah je minuli teden obvestilo zaupnike kovinske organizacije, da namerava opustiti več sto delavcev. Tajništvo kovinarjev je ob enem z deputacijo zaupnikov z Jesenic zaradi tega interveniralo pri poverjeništvu za socialno skrb. Rezultat intervencije je, da je vodstvo tovarne na podlagi predloga poverjenika za socialno skrb sklenilo odložiti nameravani odpust delavcev za en mesec, ter da osanejo dosedanje plače še nadalje v veljavi.

Polizvedba. Pri včeršnjem recitacijskem večeru v Mestnem domu se je našla mala črna denarnica z manjšo vsoto denarja in dijaško vozno legitimacijo M. G. ter se dobi v trgovini ročnih del Toni Jager, Zidovska ulica št. 5 proti izkazilu lastnine in navedbi vsote.

Mestni kruh se bo prodajal v mestnih prodajalnah še do nedelje 9. t. m. Od ponedeljka 10. t. m. dalje preneha mestna pekarna s svojim obratom popolnoma.

Mestna zastavljalnica ima tomesčno dražbo dne 13. ob treh popoldne.

Posredovalnica (posredovalni urad) za begunce, ki je imela svoje prostore v baraki na južnem kolodvoru, je s koncem leta 1920. prenehala s svojim delovanjem. Njene agende (odprmo beguncev v zasedeno ozemlje) je prevzel urad za zaščito beguncev, Turjaški trg 3/II.

Umri je danes popoldne g. Herman Weibl, strojevođa. Pogreb bo v ponedeljek ob 11. v m. p.!

Bogata predpustna sezona se nam obeta letos; kdo bi prešel in navedel vse priredbe, ki se pripravljajo: sportni, lovski, tehnični, medicinski, trgovski ples in kdo ve še kaj, nato pride še par ducatov maškerad itd. itd., kot da imamo res toliko vzrokov in povoda, da se zabavamo in samo zabavamo!

Veem društvom in korporacijam naznanjamo, da je Zveza jugoslovanskih železničarjev v Ljubljani ustanovila orkester na lok. ki je na razpolago. 173

Ljubezenska tragedija v Trstu. V tork zvečer okoli 8. ure je pripeljal javni avtomobil pred hotel „Ferdinanda“ mladega gospoda z mlado spremljalko. Gospod je plačal avtomobil in se podal s spremljalko v hotelsko restavracijo, kjer sta večerjala, potem pa še sedela do 11. ure, ko sta šla v naravno sobo št. 20 k počitku. V sobi sobi je spal neki vojak in ta je slišal okoli polnoči iz sobe št. 20 glasno govorjenje. Slišal je ženski glas, ki je prosil: „Odpri petelinčka, da se umoriva s plinom.“ Potem je bilo nekaj časa tiho, končno se je pa slišalo nekako stokanje: „Z bogom, Andrej, odpusti mi, nikoli več ne vidiva.“ Vojak je vse to slišal, a ni podajal temu nobenega posebnega pomena. Še le naslednji dan, okoli 10. ure je natak na hodniku začutil močan duh po plinu in z pazil, da prihaja plin iz sobe št. 20. Odpri so s silo vrata in našli v sobi, polni plina, mladi par, ležeč, držec se za roke, mrtve. V hotelski knjigi je bil gost vpisan kot 25-letni Andrej Petronio, uslužben kot ladijski komisar pri Lloyd. V sosednji sobi št. 19 je spal drugi par, ki se tudi še ni javil. Tadi tukaj so s silo odpri vrata in našli so oba gosta v nezvesti od plina, ki je prišel iz sobe št. 20. Ampak oba sta bila še živa in odpeljali so ju v bolnico.

Zločin v Sp. Kungoti. O zločinu v Sp. Kungoti smo izvedeli še sledeče podrobnosti. Morilec Fran Eferl je znan nasilnež, ki je pri najmanjši priliki grozil z orožjem. V četrtek je v Burghardtovi goslini prišlo med gosti do prepira in so izzivača Eferla posadili na hladno. To ga je tako ujezilo, da je začel streljati s puško pri čemur je Marija Sorn, mati devetih otrok obležala na mestu mrtva. Eden izmed gostov pa je bil težko ranjen. Morilca so že zaprli.

Smrt na ulici. 68letni hraniški ravnatelj v pokouju Anion Strohmeyer se je predvčerajšnjim pripeljal iz Gradca v Maribor na obisk. Na Aleksandrovi cesti ga je na potu zad el mrtvoud in se je zgrudil mrtve na tla. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Pozabljena ženska ročna torbica. V tork 4. t. m. je bila v vlakcu Ljubljana-Zidani most v kupeju tretjega razreda pozabljena ženska ročna torbica z blagajniškimi ključi št. 16.621 ter nekaj drugih stvari, ki so za najditelja brez pomena. Najditelj se prosi, da odda torbico z vsebino proti dobri nagradi pri A. Maverju, hotel Vega v Šiški pri Ljubljani. Eventualno se prosita oni dve dami iz Trbovelj, ki sta se vozili v istem kupeju, za svoj naslov svrhu nadaljnega potvrdovanja.

Razbojniški napad na stražnico. Iz Beograda se poroča, da so te dni neznan razbojniški napadli stražnico pri Sukovem ob bolgarski meji. Ubili so stražnika in oropali stražnico. Potem so napadli še železniško postajo, napad pa je bil odbit. Šef postaje je moral pobegniti.

Velika tatvina v Novem Sadu. Bančnemu ravnatelju Aleksandru Pajorju je na doslej še nepojasnjen način izginil v pisarni ček za 500.000 K, glaseč se na komercialno banko. Ko je Pajor naznanil tatvino, se je ugotovilo, da je eno uro poprej črna oblečena dama dvignila znesek ter pustila v banki svojo addresso. Dama pa je izginila in je doslej niso mogli izslediti.

Predpust.

Društvo Jugosl. trg. visokošolstva u Beču naznanja vsem akademikom, da se vrši ples eksportnih in konzularnih akademikov dne 12. t. m. v gornjih prostorih Narodnega doma v Ljubljani, na katerega se isti tem potom vabijo Vstopnina 20 K. Eventualna pojasnila daje društveni tajnik vsak dan od 18. do 19. ure v kavarni Zvezda.

Sportni ples. Na sportnem plesu dne 9. t. m. so na sporedu ruski plesi, Joe Harrison, sportne karikature in druge originalne kabaretno točke. Mala dvorana bo prirejena v japonsko čajarno. Velika dvorana bo na razpolago le za ples, v stranskih prostorih bodo prirejani paviljoni. Kabaretno točke in sročlov se izpeljejo v Sokolovi dvorani. Posebnih vabil se ne razpošilja, vabljeni je vse občinstvo, ki si želi lepe zabave in plesa. — Predprodaja vstopnic v trgovini „Svetla“. Mestni trg in drogeriji Kanc, Zidovska ulica. Vstopnina 30 kron za osebo, člani S. K. „Ilirije“ in akademiki 20 K, toda le v predprodaji pri „Svetlu“ od 14. do 17. ure. Pričetek ob 20. uri.

Gospodarstvo

Nova pota trgovinske politike. Minister za trgovino in industrijo, dr. Križevac, je imel v četrtek v Zagrebu z zastopniki trgovine in industrije konferenco, da se natančno informira o njihovih težnjah. Pri tej priliki je izjavil, da uvideva, da trgovsko-industrijska politika ne more več po sedanjih potih. Obljubil je obenem, da se bo vedno predno izda trgovinsko ministrstvo kako važno naredbo, posvetoval popre z interesi. Konferenca je napravila na vse navzoče jako ugoden utis.

Zakon o elektrifikaciji zemlje izdeluje ministrstvo gradjevin. Po tem račtu se pridruže gradbo elektran na vodi in suhem državnj upravi. Kjer država še ne gradi sama, lahko da koncesijo tudi zasebnim firmam. Za državna podjetja gre državi pravo razlastitve, zasebnim koncesionarjem, ki grade podjetja za javno potrebo, se dovoli pravo ekspropiacije z omejitvijo, da se sme ekspropiiranec sorazmerno doprinešeni vrednosti podjetja udeležiti. Če zasebnik gradi le za privatno podjetje, mu ne gre pravo razlastitve. Zgradba, vzdrževanje lokalnih mrež in prodaja toka je stvar občin. Nas veselji uti, da se država bavi s tem vprašanjem. Seveda brez zakona ne pojde. Naravno, da smo pristajši državne moči nad električno silo, vendar so poleg države tudi druge komune (okraj, oblasti), ki zaslužijo privilegirano mesto. Zakon je pač nekoliko prekratek, kajti uredbam prepuščati preveč ne kaže. Predvodno pravo se v nactu komaj obravnava. Po našem mnenju je treba raziti o nactu veliko javno debato. da vpršneje dozori za sestavo končnega vladnega predloga parlamentu.

Kontrola delniških družb. Poročali smo, da namerava trgovinsko ministrstvo rvesti za vso državo enotno zakonito določilo glede koncesioniranja in kontrole delniških družb. Proti tej nameri se je dvignil odpor in kakor ve poročati, „Trgovski list“, opusti ministrstvo to namero in uvede samo kontrolo družb na ta način, da posameznim podjetjem postavi na njih račun posebne komisarije, ki bi nadzirali delo in denarno poslovanje v podjetjih.

Naš izvoz. Beograjski „Trgovski glasnik“ prinaša pregled našega izvoza v prvih devetih mesecih v letu 1920. Naš izvoz smo izvozili v Italijo, in sicer za 275 milijonov dinarjev v zlatu ali 38.66 % celega izvoza. Za Italijo pride Avstrija (38.06 % 721 milijonov dinarjev) in Češkoslovaška (7.17 %). Skupno smo izvozili za 711 milijonov dinarjev.

Jugoslovansko-čehoslovski prometni dogovor. Kakor smo poročali, je praška vlada pred časom odposlala v Beograd odposlanstvo, ki naj sklene z našo vlado dogovor, ki bi olajšal medsebojni promet po Donavi. Srbsko donavsko paroplovno društvo odda čehoslovškemu donavskemu paroplovnemu uradu štiri parnike in 40 vlečnih ladij. Skupno z Romunijo se organizira promet skozi Zelezna vrata. Podrobnosti te jugoslovansko-čehoslovsko-romunske prometne kooperacije na Donavi se dogotove v Prazi. Ta dogovor je izredne gospodarske važnosti, ker je z njim vzela angleškemu River sinu vladu vodilna vloga v donavski paroplovbi.

Domača tvornica sardin. Industrija sardin je bila pred vojno pri nas zastopana večinoma po tujem kapitalu, razen tvornice Mardesiča in komp. v Milni na dalmatinskem otoku Brač. Ta tvornica je svoj obrat izpopolnila in je danes edina domača tvrdka te vrste, ki je po svojem blagu zmožna konkurirati s tujo robo.

Naši trgovci v Nemčiji. Berlinski listi z zadovoljstvom poudarjajo dejstvo, da je prispelo v Nemčijo večje število trgovcev iz Jugoslavije, ki sklepajo večje kupčije.

V Zemuni se je osnovalo društvo „Industrija drva d. d. Zemun“. Glavnica znaša pet milijonov kron. Društvo se bo bavilo z lesno trgovino in proizvodnjo tanina. Glavnica je razdeljena na delnice po tisoč kron.

Nov trgovski list. V Sarajevu je prišel izhajati nov trgovski list „Reklama“, ki bo izhajal za enkrat po dvakrat na teden.

Nova banka. V Bugojnu v Bosni se je osnovala nova banka z glavnico 800.000 kron.

Zveza Zagreb-Sarajevo. Bratje Divjak v Banjaluci v Bosni so uredili avtomobilski promet na progi Banjaluka-Jajce, tako da bo vožnja iz Zagreba v Sarajevo, kdor se poslužuje proge, mnogo krajša od sedanje.

Nova svilara. V Gjevgljiji je otvorila vlada dve novi svilarni. Ena se bo bavila izključno z ubijanjem kokona, druga pa samo z izdelovanjem svil.

Banatska izložba vin. Gospodarsko društvo v Vrču v Banatu priredi v drugi polovici tega meseca izložbo vin. Banatska vinska trgovina je poprej zelo cvetela, vsled izpremenjenih težavnih prilik pa so sedaj kupci močno izostali. Da zainteresirajo zopet trgovce za banatska vina, so domačini sklenili, da prirede letos razstavo vin, ki so mnogo boljša od lanskih.

Leninov gospodarski program. Na osmem ruskem kongresu sovjetov je Lenin poudarjal, da preneha država k gospodarski obnovi. Treba je obširne gospodarske propagande. Pridelek žita je leta 1915 znašal 320 milijonov pudov (pud = 16 kg), 1918 50 milijonov, 1919 zopet 100 milijonov, 1920 200 milijonov in 1921 mora znašati 300 milijonov. Produkcija premoga v Donecu se bo dvignila od 25 na 50 milijonov pudov mesečno. Prometne nepravilnosti so se znatno zboljšale, tako da bo v treh letih cel nact za obnovo prometa izveden. Posebno pažnje je posvečati elektrifikaciji Rusije. Vse produkcijske forme je postaviti na podlago moderne tehnične veleproizvodnje. Moč sovietov leži v komunizmu in v elektrifikaciji zemlje, je zaključil Lenin.

Avstrijska draginja. Vlada je sklicala na 10. januar posebno anketo, ki naj v večdnevni posvetovanjih ugotovi vzroke današnje silne draginje. Posvetovanji se udeležijo zastopniki konsumentov in konsumnih združenj, dalje zastopniki industrije, trgovine in obrti, poljedelskih in gozdno-gospodarskih organizacij.

Angleška premogovna kriza. Izvoz premoga se je znatno skrčil in lastniki premogovnikov so prisiljeni ustaviti obratovanje. V Weoht so zaprli sedem jam.

Gospodarska kriza v Španiji. Tudi ta pojav v nevtralni deželi je posledica vojske in splošne svetovne gospodarske krize. Španija je med vojno bogatela in s tem bogastvom je zidala z divjo naglico nova industrijska podjetja. Kriza v odjemu, padanje cen in tuja konkurenca sedaj resno ogrožajo obstoj teh med vojno nastalih podjetij.

Borza 8. januarja.

Dunaj, devize: Zagreb 426 do 430, Berlin 928 do 934, Milan 2317 do 2337, Newyork 673 do 677, Pariz 3980 do 4000, Praga 752 do 758, Budimpešta 112 do 114, Zürich 10337 do 10387. Valute: dinarji 1690 do 1710, dolarji 667 do 671, francoski franki 3970 do 4000, švicarski franki 10312 do 10362, češkoslovaške krome 754 do 760, marke 920 do 922, leji 858 do 863, levi 735 do 745, lire 2309 do 2325, funti 2430 do 2450, rublji 337 do 343.

Praga, devize: Beograd 229 do 231, Berlin 12125 do 12275, Zürich 187350 do 187650, Pariz 530 do 533, London 320.50 do 322.50, Dunaj 12.85 do 13.85, Zagreb 56.50 do 57.50, Budimp. 14.375—15.375. Valute: jugoslovanske note 220 do 222, dolarji 86.50 do 87.50, funti 318.50 do 320.50, francoski franki 527 do 530, lire 304.50 do 306.50, švicarski franki 1368.50 do 1371.50, levi 92.70 do 93.70, marke 121.50 do 122.70.

Berlin, devize: Rim 249.75 do 250.25, London 262.95 do 263.55, Newyork 72.12 do 72.28, Pariz 430.50 do 431.45, Zeneva 1109.85 do 1112.15, Dunaj, žigosane 15.23 do 15.27, Praga 81.75 do 81.97, Budimpešta 12.105 do 12.145.

Zürich, devize: Berlin 9, Newyork 649, London 23.64, Pariz 38.82, Milan 222.55, Praga 7.35, Budimpešta 1.10, Zagreb 4, Bukarešta 8.40, Varšava 0.90, Dunaj 1.45, žigosane 1.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 31.6 m. n. a. m.									
D. a.	Ura opazovanja	Temperatura na soncu	Temperatura v senci	Temperatura v višini	Vetrovi	Nebesno	P. padavine	P. padavine	P. padavine
8. Jan.	7. ur.	7.34	2.2	sl. leg. h.	meja				
8. Jan.	14. ur.	7.34	2.2	sl. leg. h.	meja				
8. Jan.	21. ur.	7.34	2.2	sl. leg. h.	meja				

Prejeto vremenjsko poročilo ura 2.6. j. 1921. Vremenjska napoved: megi, j. 1.2. vreme. Boljše vreme v današnji 1.2. 1.2. 1.2. 1.2. 1.2. 1.2. 1.2. 1.2. 1.2.

Mučil Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udi? Malo Fellerjevga pravega Elza fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvovalnih ali 2 veliki špecijski steklenici 42 K. Državna trošarina posebej. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 12 K.

Zelodod Vam ni v redu? Nkai pravilnih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. Pravi balzam, 12 steklenic 72 K. Prava švedska tinktura, 1 velika steklenica 20 K. — Omoči po postnina posebej, a najceneje. Eucerin. V. Feller. Sv. Petra donja, Elza tra številka 351, Hrvatska, 436 C.

Prigode gospoda Collina.

Roman

(Prevod iz švedščine. F. J.)

„Ali se dobro počutite na morskem zraku? In hrana vam tekne? Prijetno, proketo prijeto potovanje za zabavo!“

„Cujte!“ sem odgovoril.

„Na to uho sploh ne čujem!“ je zarenčal. „Čemu pa ste sploh tu? Da flirtate z damami in igrate šah — ali iz drugih razlogov? Ali ste...“

„G.“, sem odgovoril, „ne v tem tonu, če vas smem prositi“. Pri tem sem ga fiksiral. „Ali ste vi vodja ali jaz? Odgovorite mi! In kaj mislite s svojimi podtikalnji? S flirtom in šahom? Bog ve, da me flirt zanima manj ko karkoli drugega in šah, ...ali me zavdaje za tistih par partij s stariim pastorjem, ki sedaj umira?“

„Da, v sobi zraven našega denarja!“ zakliče G. „Če tu nimate prilike, naj me obesijo na najvišje drevo. Straža ne prihaja več, nikogar ni več blizu, zrak je čist, samo Vi, Vi niste za nič!“

Ostrmel sem. Zares, na to pa nisem niti pomislil. Ko so pastora prenesli v bolniško sobo poleg blagajniške, sem smatral to vedno za zapreko svojemu podjetju. Toda G. ima prav, nobenega dvoma ni! To ni nikakšna zapreka, ne, zares, prav nasprotno!

„Jutri ali pojutrišnjem“, je nadaljeval G. na isti neznosni način, „bomo v Malti. Stari se bo tu izkrcal, in potem pride zopet straža. Na to lahko vzamete strup. Sedaj je že štiri dni ni bilo, Vi pa...“

„Molčite, G.“ sem vskliknil, resno razdražen radi njegovega drznega obnašanja. „prepričani bodite, da sem o stvari že razmišljal... še danes zvečer obiščem pastorevo sobo.“

S temi besedami sem mu obrnil hrbet, da bi se ne jezil še bolj. In noč okrog ene ure ponoči, torej menda pred dvema urama, tako se mi vsaj zdi, sem se podal na ekspedicijo. Obšel sem se, kakor vedno pri takšnih prilikah, v temnem pyjama in šlape iz klobučevine. Ta kostum ne opozori nikogar na se in v desetih slučajih srečanja te devetkrat gotovo zgrešijo, tako da se splazis brez nevarnosti neopažen mimo ljudi.

S previdnostjo se mi je tudi posrečilo, da sem se izognil vsakemu srečanju na koridorju pred shrambo. Kakor je G. povedal, je bilo v tem delu ladje res vse tako tiho in skoraj izumrlo, da sem se skoraj že pričel bati, da so nastavili past. Neposredno predno se splazim v bližino, prikoraka stražnik mimo koridorja, stopi vani, postoji in se zopet vrne, obhoda pa ne napravi. Iz previdnosti in da se prepričam, kolikokrat pogleda stražnik takole v hodnik, se skrijem za neke deske pri vходу v hodnik, kateri shranjuje steward ali kakšna postržnica svoje metle in drugo popotijo. Skrivališče res ni bilo bogve kako komodno, toda v svojem življenju sem spoznal že marsikatero hujše, na primer takrat, ko sem ležal na preži na podstrešju Draždanske banke in... toda to je danes postranska stvar. Pri takšnih prilikah je najvažnejše, da paziš samo na svojo okolico in da sploh ne misliš na svoj cilj, sicer se ti misli zmedejo in gotovo storiš kakšno ne-

umnost in napako. To se mi je prav dobro posrečilo in celo svoje nervoznosti sem se iznebil, ki me je držala že ves čas, odkar sem na ladji. To se pravi, že zvečer sem jo poskusil kurirati pri stewardu, ki ima prav dober ameriški Rye-whisky. Ali se imam zahvaliti pijači ali pa napetosti, izkratka, nervoznost je popolnoma izginila. Dotlej je pa bilo vse tiho in nič drugega se ni slišalo, samo enakomerni topot strojev in tu pa tam kakšen korak na krovu.

Kakor rečeno, sem potem zaslišal korak straže. Možakar je prišel in pogledal na hodnik skozi okroglo luknjico v vratih. Stražnik, mlad Skandinav, plavalas, velik in modrook, je ostal čisto zunaj, tam je privel električno luč ter vrgel pogled na hodnik. Seveda ni zapazil ničesar sumljivega ali nenavadnega, samo naenkrat se je slišalo strašno kašljanje iz bolniške sobe, kašljanje, ki ni hotelo končati. Kar srce ti je zastalo. Celo mene, ki sem čakal za onimi deskami, se je lotilo usmiljenje in sočutje z onim ubogim starcem, ki se tam notri bori s smrtjo. Stražnik je prižgal električno luč hitro utrnil, poprej sem se pa zapazil, kako so se mu veke potresle; gotovo je videl bolnega starca in obudil sočutje. Potem je izginil.

Počakal sem še tri ali štiri minute, dokler nisem bil gotov, da se je stražnik oddaljil. Potem sem se zbral, se kolikor mogoče tiho splazil izza metel in smetišnic, dosegel sem brez ropota vrata in jih hotel odpreti, kar se je zgodilo najstrašnejše, kar sem doslej videl...

Težka vrata blagajniške sobe so se odprla počasi in brez glasu, kakor da jih odpira duh. Ponočna lučka je

brlela medlo, pa dovolj jasno, da sem mogel spoznati, kako stopa nekdo neskončno počasi čez prag. Ves trd strmilenja sem obstal na hodniku, kakor ukopan. Postava se obrne proti meni. Padel sem vznak na tla in ne vem, ali sem zavpil, ali ne.

(Dalje prihodnjic.)

Gledališče v predmestju.

Naša bela Ljubljana raste, če ne po hišah, pa po svojih prebivalcih. Zato se vedno bolj polnijo tudi naša predmestja in ta predmestja si bodo morala počasi ustvariti svoja kulturna središča, kajti središče mesta je nekoliko oddaljeno in naše narodno gledališče se pri svojem repertoarju ne ozira na široke vrste, ker hoče služiti predvsem umetnosti, ne pa zabavi. Publika naših predmestij pa potrebuje predvsem lepe zabave in te bi ji morala dati predmestna gledališča. „Ljudski oder“ vrši pri tem le deloma svoj dolžnost, ker je precej oddaljen od predmestij in je v službi klerikalne stranke. Zato nas je veselilo ko smo si na praznik ogledali naše predmestno gledališče na Viču. Tam si je Soko! vkljub vsem težavam postavil lep sokolski dom, ki ima precej velike dvorane in dobro urejen oder. Delo sicer še ni dogotovljeno, a domači igralci so priredili že par predstav. Na Treh kraljev dan so igrali Meškovo „Mater“. Kdor pozna to delo, polno lepih misli, a prazna dejanja, ta ve, da zahteva stvar precej truda in tudi igralske spretnosti. Naši igralci so svoje vloge prav dobro rešili in so zaslužili priznanje. Lepo je bilo videti tudi zasedeno dvorano, ki je bila polna v vrstah in na galeriji. Vkljub temu da je predpust in da vabijo ljudi razne druge zabave, je prišlo občinstvo na predstvo in v tem se vidi, kako ljudje radi vidijo kaj lepega na odru. Pred igro je dr. Lah nekoliko

pojasnil vsebino, saj „Mati“ nas spominja na izgubljen Koroško in nam kaže, kaj se je godilo tam, kjer so lastni otroci izdajali svojo mater. Igra sama je poslušalce ganila in imela sva občutek, da ima naše predmestno gledališče na Viču še lepo bodočnost.

Pri tem smo se spomnili, da bi si morala vsa naša predmestja usvariti svoja gledališča: Siška, Vodmat, Trnova — povsod bi se morale gojiti one igre, ki so bile širšim vrstam priljubljene — pa seveda danes ne spadajo več na oder narodnega gledališča. Na teh malih odrih, bi se vzgajale nove igralske sile, tako je povsod po svetu, da velika gledališča dobivajo novih talentov z malih predmestnih odrov. Seveda bi bilo treba ta mala gledališča podpreti z dobrim repertoarjem. Drame so na malih odrih kočljiva stvar. Burke so bolj priljubljene — narodne igre bi bile primerne — zato pa bi bilo treba poskrbeti dobrih prevodov, oziroma treba bi bilo dobre stare igre, ki so se že igrale, izdati v tisku. Dandanes so vsa pokrajinska gledališča v stiski za repertoar. Narodno gledališče stoji na stališču, da ni njegova dolžnost, skrbeti za male odre. In vendar bi se v „Dramski knjižnici“ moralo ozirati tudi na to stran. Tudi z garderobo se težave: narodno gledališče ne posoja rado — to je razumljivo — zato bi si morala mala gledališča pomagati med seboj. Vprašanje predmestnih gledališč postaja važno in ga bo treba rešiti. Vič je stopil s svojim novim odrom velik korak naprej in mu želimo mnogo uspeha. Naj bi mu kmalu sledila druga naša predmestja. V nedeljo se ponovi „Mati“ drugi teden pridejo na vrsto „Nebesa na zemlji“.

Lastnik in izdajatelj

Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Švicarske ure, zlatnine in srebrnine
in strokovni urar F. Korošec, Sv. Florijana ulica 31. Vsako popravilo se izvrši vestno z garancijo. Stara zlata in srebra se razme v zameno. 227 52-16

Najstarejša plesharska in ličarska delavnica
IVAN BRICELJ, Dunajska cesta 16, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerna. 53-18

606 Vodovodne cevi 15-15

premeru po 4/4 in 5/4 cele oddaja, dokler zaloga traja, mnogo pod dnevno ceno, trrdka J. Razboršek, Smartno pri Litiji.

Platina

vsaki množini se kupi.
Ponudbe pod „D. B.“ na upravo „Jutra“.

!! Dobro vino !!

Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam, da sem pridobil 1. suvo stajersko vino ter ga točim po jako primerani ceni. Prvo vrstna kuhinja, in točna postrežba.
če priporočam za obilen obisk in beležim s odličnim spoštovanjem Jos. Šmit, Plazenska restavracija, Ljubljana, Gradišče št. 2 (pri mnski cerkvi). 163 3-1

Proda se

nov frak (predvojno blago), dva zimska plašča, en par damskih rujavih čevljev št. 41. Poizve se v upravištvo „Jutra“. 169

Nemeblovano sobo

ki so bo rabila štiri mesece v letu, tisto soliden gospod proti nagradi. Ponudbe pod šifro „A. K.“ na upr. vo „Jutra“. 170

F. Jurásek
glasbenik glasovirja
v Ljubljani
Wolfova ulica 12.

Izvolite ugoden kurz valute.

V bližnjih dneh zopet odputuje zanesljiva oseba po trgovskih opravkih na Lunaj. Seboj vzame vsakovrstna naročila trgovcev ali privatnikov proti z. erni odškodnini. Zglasiti se je pri trrdki Rudolf Zoré & Komp., Ljubljana, Gledališka ulica 7/II. 23 3-1

Povečane fotografije do naravne velikosti po vsaki sliki izdeluje Josip Palkan, fotograf, Celje. 400 10-10

Ure, zlatnino in srebrnino
161 kupite najceneje pri trrdki 52-17
Ivan Pahlj, Ljubljana, Stari trg 20.

Telefonske aparate

namizne, najfinejše kakovosti, ponuja po zelo nizkih cenah
Trgovska zadruga, r. z. z. o. z., Ljubljana, Beethovnova ul. 10

Vestne raznašalce, oziroma raznašalke

za novo ustanovljene okraje sprejme tako
uprava „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

F. BRUMAT
Ljubljana

Manufaktura in tkanine

Mestni trg 25/I.

Kavarna, slašičarna
in pekarija J. Zalaznik

naznanja p. n. občinstvu in svojim gostom, da ima vsak dan svoj kruh in drugo fino pečivo ter raznovrstne slašiče, kakor v predvojnem času.
Zagotavlja, če točno postrežbo, se za mnogobrojen obisk v ljudsko priporoča.
JAK. ZALAZNIK.

171

Pozor!
Ne zamudite ugodne prilike!

Tovarna „Lana“ prodaja svoje izdelke
iz garantirano pristne volne po
neverjetno znižanih cenah.

Naprodaj so: moški in otroški svitri, ženske preproste
lopice, šalji, golenice i. t. d. 172

Ker preostala zaloga ni velika, bo trajala razprodaja le malo časa pri trrdki

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica.

Korespondirati
gospodičinama. — Dopisi pod „Slavo in Ivan“ na upravo „Jutra“. 32

Bencin

prvo vrsta, v ameriških zabojnikih s 25 kg
čiste teže

oddaja družba „Jadran“

Ljubljana, Dunajska cesta 9
le na industrijska podjetja in obrtnike po
solidni ceni. 685 6-6

Priporočamo domačo trrdko. Mali trgovski in obrtni oglasnik. Izkazja poljubna. Vredn. objava 4 K.

Krojači:
Hribar Josip, Poljanska cesta 70.

Zenske krojačstvo:
Medved Rozi, Mestni trg 24/III. [d. p.]

Puškarji:
Kaiser F. A., Selenburgova ul. 6. [d. l.]

Skladnja:
Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Spedicija:
Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Trgovine:

Derenda Fran, konfekcija, manufak-
tura na debelo, najnižje cene, Emson-
ska cesta 8.

Oblat Aleks, zaloga čevljev vsake
vrste, Sv. Petra cesta 28.

Rogelj Marija, manufaktura, Sv. Petra
cesta 38.

Mikš L., izdelovanje čevljev, Mestni
trg 15. 16

Naročajte in širite sledeče

leposlovne knjige:

Anatole France-Debeljak: Pingvinčki otok. Roman. Cena broš. 42 K,
po pošti pripor. 2 K 40 v. več.
Dostojevski-Lavstik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 35 K, vez. 46 K,
po pošti pripor. 4 K 60 v. več.
Gencourt-Pastuškin: Dekle Eliza. Roman. Broš. 10 K, vez. 16 K, po
pošti 1 K 80 v. več.
Gervantes-Sorli: Tri novela. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v. več.
Shakespeare-Zupančič: Sen kresne noči. Broš. 22 K, vez. 36 K, po
pošti 1 K 80 v. več.
Ante Debeljak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti 1 K 80 v. več.
Stritarjeva antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, po pošti
2 K 60 v. več.
Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvez.
broš. 30 K, po pošti 3 K v. več. II. zvez. broš. 22 K, po pošti 2 K 60 v. več.

Knjige se naročajo pri založništvu:

Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Sodna ulica 6. 66 22

BALKAN

dejniška družba za mednarodne Transporte.

Brzojavni naslov: Spedibalkan.

70 24

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Carinska agencija. Zavarovanja in „provozi“. Mednarodni prevozi. Solitve s patent. poštovnimi vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče, spojeno s tirom južne železnice.

Največje domače spedijsko podjetje v Jugoslaviji.